

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.012.02.2021

**Pan
Jerzy Łuźniak
Prezydent
Jeleniej Góry**

Urząd Miasta Jelenia Góra
pl. Ratuszowy 58
58-500 Jelenia Góra

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/021 – „Funkcjonowanie szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Jelenia Góra, pl. Ratuszowy 58, 58-500 Jelenia Góra ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Jerzy Łuźniak, Prezydent Jeleniej Góry ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Zapewnienie warunków działania szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020 - 2021 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) ³ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Cezary Mazik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/86/2021 z dnia 20 maja 2021 r.

(akta kontroli tom I str. 1-2)

¹ Dalej: Miasto.

² Od dnia 20 listopada 2018 r. dalej: Prezydent.

³ Czynności kontrolne zakończono w dniu 2 lipca 2021 r.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Prezydent podjął działania w celu zapewnienia odpowiednich warunków funkcjonowania szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19. Szkołom zapewniono warunki techniczne umożliwiające realizację kształcenia dzieci i młodzieży w formie zdalnej oraz bezpieczne i higieniczne warunki, w trakcie wykonywania zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych na terenie szkół. W tym celu pozyskano z budżetu Unii Europejskiej⁶ i budżetu państwa środki na zakup dla szkół sprzętu komputerowego oraz dofinansowanie zakupu sprzętu dla nauczycieli. Do szkół przekazano również niezbędne środki ochrony osobistej, na które z budżetu Miasta przeznaczono 518,7 tys. zł. Pracownicy Urzędu współpracowali z innymi podmiotami na rzecz wsparcia szkół, uczniów i nauczycieli w sytuacji zagrożenia COVID-19. W budżetach Miasta na lata 2019-2021 zaplanowano środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości wynikającej z art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁷.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: **[1]** niegospodarnego wydatkowania środków w wysokości 14 871,9 zł, na opłatę abonamentu za dostęp do Internetu w zakupionych laptopach, które w okresie od dnia 9 czerwca 2020 r. do dnia 1 września 2020 r. nie były użytkowane; **[2]** niezapewnienia odpowiedniej formy kształcenia, od dnia 16 kwietnia 2020 r. do zakończenia roku szkolnego 2019/2020, uczniowi Szkoły Podstawowej nr 11 w Jeleniej Górze⁸ z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, czym naruszono art. 127 ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁹ oraz **[3]** nieprzyznania SP 11 w roku szkolnym 2020/2021, dodatkowych środków finansowych i godzin na zajęcia terapii pedagogicznej dla uczniów klas I-III ze stosownymi opiniami, co naruszało art. 10 ust. 1 pkt 1 i 5 Prawa oświatowego.

III. Opis stanu faktycznego

OBSZAR

Zapewnienie warunków działania szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19

Opis stanu faktycznego

1. Według stanu na dzień 30 września 2019 r. na terenie Jeleniej Góry¹⁰ funkcjonowały 42 szkoły¹¹, z czego dla 29 organem prowadzącym było Miasto. Pozostałe szkoły prowadzone były przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne. Spośród 42 szkół 15 było szkołami podstawowymi¹², a 27 ponadpodstawowymi, na które składało się: dziewięć liceów ogólnokształcących¹³, dziewięć techników¹⁴, pięć szkół policealnych¹⁵, trzy szkoły branżowe¹⁶ oraz jedna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy¹⁷. Według stanu na dzień 30 września 2020 r. liczba szkół na terenie Jeleniej Góry w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyła się

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: UE.

⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm.; dalej: Karta Nauczyciela.

⁸ Dalej: SP 11.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.; dalej: Prawo oświatowe.

¹⁰ Miasto na prawach powiatu.

¹¹ Z czego 31 było publicznych, a 11 niepublicznych.

¹² W tym: 12 prowadzonych przez Miasto oraz trzy przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

¹³ W tym: pięć prowadzonych przez Miasto oraz cztery przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

¹⁴ W tym: osiem prowadzonych przez Miasto oraz jedno przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

¹⁵ Prowadzone przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

¹⁶ Prowadzone przez Miasto.

¹⁷ Prowadzona przez Miasto.

o 17¹⁸. Przyrost ten nastąpił w kategorii szkół podstawowych (o jedną¹⁹), liceów ogólnokształcących (o dwie²⁰), szkół policealnych (o dziewięć²¹) oraz szkół branżowych (o pięć²²).

(akta kontroli tom I str. 25, 462-470)

Według stanu na dzień 30 września 2019 r. w szkołach na terenie Jeleniej Góry uczyło się łącznie 11 891 uczniów, z czego 10 352 w szkołach, dla których organem prowadzącym było Miasto, a 1 539 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne. Największą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych (48,9%)²³, następnie techników (21,0%)²⁴, liceów ogólnokształcących (20,6%)²⁵, szkół policealnych (5,9%)²⁶, szkół branżowych (3,4%)²⁷ oraz szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy (0,18%)²⁸.

Według stanu na dzień 30 września 2020 r. liczba uczniów wzrosła o 91 i wyniosła 11 982, z czego 10 478 uczyło się w szkołach prowadzonych przez Miasto, a 1 504 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne. Nadal największą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych (48,0%)²⁹, następnie techników (21,4%)³⁰, liceów ogólnokształcących (20,7%)³¹, szkół policealnych (6,0%)³², szkół branżowych (3,7%)³³ oraz szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy (0,2%)³⁴.

Według stanu na dzień 30 września 2019 r. w szkołach prowadzonych przez Miasto uczyło się 458 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego³⁵ oraz 30 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania³⁶. Natomiast do szkół prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne podmioty prawne uczęszczało 22 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego³⁷. Według stanu na dzień 30 września 2020 r. liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wzrosła do 502³⁸ w szkołach prowadzonych przez Miasto

¹⁸ W tym o 10 publicznych oraz siedem niepublicznych.

¹⁹ Szkoła prowadzona przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²⁰ Jedna szkoła prowadzona przez Miasto oraz jedna przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²¹ Pięć prowadzonych przez Miasto oraz cztery prowadzone przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²² Cztery prowadzone przez Gminę oraz jedna prowadzona przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²³ Tj. 5 812 uczniów, w tym: 5 550 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 262 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²⁴ Tj. 2 500 uczniów, w tym: 2 391 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 109 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²⁵ Tj. 2 446 uczniów, w tym: 1 984 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 462 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²⁶ Tj. 706 uczniów, wszyscy w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

²⁷ Tj. 405 uczniów, wszyscy w szkołach prowadzonych przez Miasto.

²⁸ Tj. 22 uczniów.

²⁹ Tj. 5 749 uczniów, w tym: 5 511 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 238 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

³⁰ Tj. 2 563 uczniów, w tym: 2 422 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 141 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

³¹ Tj. 2 477 uczniów, w tym: 2 068 w szkołach prowadzonych przez Miasto oraz 409 w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

³² Tj. 716 uczniów, wszyscy w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne.

³³ Tj. 446 uczniów, wszyscy w szkołach prowadzonych przez Miasto.

³⁴ Tj. 31 uczniów.

³⁵ W tym: 358 w szkołach podstawowych, 17 w szkołach ogólnokształcących, 28 w technicach oraz 55 w szkołach zawodowych.

³⁶ W tym: 12 w szkołach podstawowych, trzech w szkołach ogólnokształcących, 11 w technicach oraz czterech w szkołach zawodowych.

³⁷ W tym: 13 w szkołach podstawowych, siedmiu w szkołach ogólnokształcących oraz dwóch w technicach. Miasto nie posiadało danych w zakresie uczniów z orzeczeniem o potrzebie indywidualnego nauczania w szkołach prowadzonych przez te podmioty.

³⁸ W tym: 385 w szkołach podstawowych, 29 w szkołach ogólnokształcących, 39 w technicach i 49 w szkołach zawodowych.

i do 24³⁹ w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne osoby prawne. W szkołach prowadzonych przez Miasto uczyło się także 42 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania⁴⁰, brak było takich uczniów w szkołach prowadzonych przez pozostałe podmioty.

(akta kontroli tom I str. 26-27, 462-470)

Według stanu na dzień 30 września 2020 r.⁴¹ w szkołach prowadzonych przez Miasto pracowało 1 252 nauczycieli, zatrudnionych łącznie na 1 129,75 etatu. Wśród nich było 744 nauczycieli dyplomowanych, 287 nauczycieli mianowanych, 188 nauczycieli kontraktowych, 28 nauczycieli stażystów, a pięciu nie posiadało stopnia awansu zawodowego. Natomiast w szkołach prowadzonych przez osoby fizyczne lub inne podmioty prawne, pracowało 122 nauczycieli, zatrudnionych na 58,90 etatu. Wśród nich było 52 nauczycieli dyplomowanych, 34 nauczycieli mianowanych, 24 nauczycieli kontraktowych, jeden nauczyciel stażysta, a 11 nie posiadało stopnia awansu zawodowego.

W okresie objętym kontrolą, dyrektorzy szkół prowadzonych przez Miasto nie składali do organu prowadzącego wniosków o zatrudnienie dodatkowych nauczycieli lub pomocy nauczyciela, w związku z epidemią COVID-19.

(akta kontroli tom I str. 28-29, 39, 462-470)

W okresie objętym kontrolą liczba etatów pracowników administracji i obsługi szkół prowadzonych przez Miasto zmniejszyła się z 393,93 etatu według stanu na dzień 30 września 2019 r. do 374,78 etatu według stanu na dzień 30 września 2020 r. Największe zmiany nastąpiły w szkołach podstawowych, gdzie zmniejszyła się liczba pracowników obsługi o 8,95 etatu, a pracowników administracji o 2,99 etatu. Do istotnego zmniejszenia zatrudnienia doszło także wśród pracowników obsługi w szkołach zawodowych, gdzie zatrudnienie zmniejszyło się o 7,70 etatu.

Prezydent wyjaśnił, że w związku z okolicznościami wynikającymi z COVID-19 nie podejmowano działań mających na celu redukcję zatrudnienia, zwolnień czy innych ograniczeń (zmniejszeń wymiaru etatu) w grupie pracowników administracji i obsługi szkół. Opisane wyżej zmniejszenie zatrudnienia wynikało z wdrożenia w szkołach dozoru elektronicznego, który zastąpił stosowany wcześniej dozór fizyczny oraz dokonania przez dyrektorów szkół szczegółowej analizy zatrudnienia i przydziału czynności. Działania te zostały podjęte w okresie od marca do września 2019 r., a ich wynikiem było obniżenie kosztów funkcjonowania szkół o około 2 000,0 tys. zł rocznie.

(akta kontroli tom I str. 30, 39, tom II str. 168)

2. Dochody uzyskane przez Miasto w 2019 r. wyniosły 474 543,1 tys. zł i stanowiły 98,4% założonego planu (po zmianach). W 2020 r. dochody wzrosły do kwoty 543 051,3 tys. zł, co stanowiło 100,1% planu po zmianach. W I półroczu 2021 r. uzyskano dochody w wysokości 165 068,2 tys. zł, przy planie rocznym wynoszącym 529 002,3 tys. zł. W 2020 r., w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił wzrost dochodów ogółem o 14%, z czego dochody własne wzrosły o 2%⁴², dotacje ogółem

³⁹ W tym: 17 w szkołach podstawowych, sześciu w szkołach ogólnokształcących i jeden w technikum.

⁴⁰ W tym: 13 w szkołach podstawowych, 13 w szkołach ogólnokształcących, 11 w technikumach oraz pięciu w szkołach zawodowych.

⁴¹ Z Systemu Informacji Oświatowej, nie było możliwe wygenerowanie danych w tym zakresie według stanu na dzień 30 września 2019 r. Według Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2019/2020, łączne zatrudnienie nauczycieli w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych prowadzonych przez Miasto wyniosło 1 172,80 etatu.

⁴² Z kwoty 233 983,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 239 329,0 tys. zł w 2020 r.

o 40%⁴³, a oświatowa subwencja ogólna o 10%⁴⁴. We wskazanym roku dochody bieżące były wyższe o 9%⁴⁵, a majątkowe o 84%⁴⁶ niż w 2019 r.

W 2019 r. Miasto wydatkowało ogółem 498 486,4 tys. zł (97,6% planu po zmianach). W 2020 r. kwota wydatków wzrosła do 534 402,8 tys. zł (95,3% planu po zmianach). W I półroczu 2021 r. wydatki zamknęły się kwotą 132 999,7 tys. zł, przy planie rocznym wynoszącym 588 818,2 tys. zł. W 2020 r., w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił wzrost wydatków o 7%, z czego wydatki bieżące wzrosły o 10%⁴⁷, a wydatki majątkowe zmniejszyły się o 14%⁴⁸.

W związku z niepewną sytuacją budżetową Miasta w 2020 r. wynikającą z rozwoju epidemii COVID-19, Prezydent podjął decyzję o wprowadzeniu „blokowania wydatków”, począwszy od dnia 20 marca 2020 r. Od tego dnia wprowadzone zostały specjalne zasady wykonania budżetu, ograniczające wydatki do niezbędnych⁴⁹. Ponadto od dnia 22 kwietnia 2020 r. wprowadzono blokadę wydatków własnych budżetu Miasta w wysokości 15% środków finansowych⁵⁰, a z dniem 20 lipca 2020 r. blokada ta została zmniejszona do 7% środków finansowych⁵¹.

(akta kontroli tom I str. 32-37, 48-470, tom II str. 111-118)

W latach 2019 – 2021 (I kwartał) z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej (SOA⁵² i SOB⁵³), Miastu przyznano środki w wysokości: 84 277,6 tys. zł w 2019 r., 93 391,4 tys. zł w 2020 r. oraz 99 022,9 tys. zł w 2021 r. Ostatecznie otrzymana oświatowa subwencja ogólna w części oświatowej wyniosła: 101 358,0 tys. zł w 2019 r., 110 839,0 tys. zł w 2020 r. oraz 45 029,0 tys. zł w I kwartale 2021 r. (z 117 076,1 tys. zł przypadającej na 2021 r.). Kwota otrzymanej oświatowej subwencji ogólnej tylko w I kwartale 2021 r. pozwoliła na pokrycie wydatków na wynagrodzenia i pochodnych od wynagrodzeń w oświacie wypłacanych przez Miasto, gdyż była od nich o 7,3% wyższa⁵⁴. Natomiast w 2019 r. wydatki na wynagrodzenia i pochodne od nich były wyższe od oświatowej subwencji ogólnej o 15,8%⁵⁵, a w 2020 r. o 19,5%⁵⁶.

(akta kontroli tom I str. 32-37, 48-471)

W badanym okresie, Miasto otrzymało następujące dotacje celowe na realizację zadań oświatowych:

- środki na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne oraz na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów, w łącznej wysokości 2 074,4 tys. zł⁵⁷;

⁴³ Z kwoty 131 216,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 183 275,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁴ Z kwoty 109 344,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 120 447,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁵ Z kwoty 442 172,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 483 581,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁶ Z kwoty 32 372,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 59 471,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁷ Z kwoty 433 450,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 478 721,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁸ Z kwoty 65 036,0 tys. zł w 2019 r. do kwoty 55 682,0 tys. zł w 2020 r.

⁴⁹ Komunikat Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 20 marca 2020 r. dotyczący zasad wykonania budżetu w związku z nadzwyczajną sytuacją spowodowaną stanem zagrożenia epidemiologicznego i trudnymi do oszacowania skutkami gospodarczymi tego stanu.

⁵⁰ Zarządzenie Nr 0050.496.2020.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetu Miasta Jelenia Góra w 2020 r.

⁵¹ Zarządzenie Nr 0050.583.2020.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 22 lipca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie blokowania wydatków budżetu Miasta Jelenia Góra w 2020 r.

⁵² Kwota bazowa części oświatowej subwencji według finansowego standardu A podziału części oświatowej subwencji, dalej: SOA.

⁵³ Kwota uzupełniająca części oświatowej subwencji według wag P zwiększających finansowy standard A na realizację zadań szkolnych (tzw. uzupełniająca), dalej: SOB.

⁵⁴ Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń wyniosły w I półroczu 2021 r. – 41 755,0 tys. zł.

⁵⁵ Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń wyniosły w 2019 r. – 117 416,0 tys. zł.

⁵⁶ Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń wyniosły w 2020 r. – 132 426,0 tys. zł.

⁵⁷ Z czego: 531,9 tys. zł w 2019 r.; 675,1 tys. zł w 2020 r. oraz 867,4 tys. zł w 2021 r.

- środki przeznaczone na dofinansowanie zakupu podręczników i materiałów edukacyjnych dla uczniów w ramach rządowego programu pomocy „Wyprawka szkolna”, w łącznej wysokości 90,5 tys. zł⁵⁸;
- środki przeznaczone na dofinansowanie świadczeń systemu pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki uczniowskie), w łącznej wysokości 1 280,2 tys. zł⁵⁹;
- środki przeznaczone na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”, w łącznej wysokości 74,9 tys. zł⁶⁰;
- środki przeznaczone na realizację programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, w wysokości 79,4 tys. zł (w 2019 r.).

(akta kontroli tom II str. 177)

W badanym okresie, Miasto pozyskało z UE środki na realizację zadań oświatowych w szkołach, w ramach następujących projektów:

- „Szkolimy zawodowo – poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach”, wartość projektu 4 453,4 tys. zł, w tym wartość dofinansowania 3 606,3 tys. zł – dla dziewięciu szkół pozyskano m.in. wyposażenie pracowni i sal lekcyjnych, w tym sprzęt informatyczny przydatny w nauce zdalnej;
- „Zintegrowani”, wartość projektu 632,5 tys. zł, w tym wartość dofinansowania 575,6 tys. zł – w Szkolnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym wyposażono pracownię zawodowe;
- „Jeleniogórskie szkoły=pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”, wartość projektu 3 144,4 tys. zł, w tym wartość dofinansowania 2 954,6 tys. zł – w dziewięciu szkołach m.in. wyposażono pracownię dydaktyczne, w tym w sprzęt informatyczny przydatny w nauce zdalnej.

Ponadto przygotowano diagnozy do nowych wniosków o dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, następujących projektów:

- „Kształcenie zawodowe dla potrzeb rynku pracy w Jeleniej Górze”, wartość projektu 4 699,2 tys. zł, w tym wartość dofinansowania 3 994,3 tys. zł, którym mają być objęte cztery szkoły ponadpodstawowe;
- „Wysoka jakość edukacji w jeleniogórskich szkołach”, wartość projektu 5 105,9 tys. zł, w tym wartość dofinansowania 4 796,9 tys. zł, którym ma być objętych 15 szkół, w tym osiem podstawowych i siedem ponadpodstawowych.

Dodatkowo Zespół Szkół Technicznych „Mechanik” w Jeleniej Górze oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2⁶¹ w Jeleniej Górze, w roku szkolnym 2020/2021 realizowały cztery projekty w ramach programu „Erasmus+” o łącznej wartości 994,1 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 39-41, 45-47)

W badanym okresie wnioskowano o następujące środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej, na zadania związane z prowadzeniem szkół:

a) w 2019 r. o kwotę 3 752,2 tys. zł, z czego otrzymano kwotę 520,5 tys. zł na dofinansowanie:

- ✓ wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne do pomieszczeń w szkołach publicznych rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły te nie prowadziły kształcenia, w tym pomieszczeń do przeprowadzania egzaminów praktycznych potwierdzających kwalifikację w zawodach, w których

⁵⁸ Z czego: 39,8 tys. zł w 2019 r. i 50,7 tys. zł w 2020 r., a na 2021 r. zawnioskowano o środki na ten cel.

⁵⁹ Z czego: 632,7 tys. zł w 2019 r., 480,9 tys. zł w 2020 r. oraz 166,6 tys. zł w 2021 r.

⁶⁰ Z czego: 24,9 tys. zł w 2019 r. i 50,0 tys. zł w 2020 r., a na 2021 r. zawnioskowano o środki na ten cel.

⁶¹ Im. Cypriana Kamila Norwida.

szkoły te dotychczas nie prowadziły takiego kształcenia – otrzymano 15,0 tys. zł z wnioskowanych 19,9 tys. zł;

- ✓ doposażenia publicznych szkół i placówek oświatowych w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach oraz nowych pomieszczeniach do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji – otrzymano 125,1 tys. zł z wnioskowanych 309,1 tys. zł;
- ✓ zwiększenia liczby zadań szkolnych i poza szkolnych, polegających na zwiększeniu liczby uczniów przeliczeniowych w stosunku do danych przyjętych do naliczenia algorytmem części oświatowej subwencji ogólnej na 2019 r. – otrzymano 221,5 tys. zł z wnioskowanych 3 065,6 tys. zł;
- ✓ kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych - otrzymano 25,8 tys. zł, z wnioskowanych 177,0 tys. zł;
- ✓ wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych – otrzymano 133,1 tys. zł z wnioskowanych 180,7 tys. zł;

b) w 2020 r. o kwotę 313,1 tys. zł, z czego ostatecznie otrzymano 245,3 tys. zł na dofinansowanie:

- ✓ wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych – otrzymano 123,3 tys. zł z wnioskowanych 145,0 tys. zł;
- ✓ kosztów związanych z wypłatą odpraw dla zwalnianych nauczycieli w szkołach i placówkach oświatowych – otrzymano 22,0 tys. zł z wnioskowanych 36,6 tys. zł;
- ✓ doposażenia publicznych szkół i placówek oświatowych w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach oraz nowych pomieszczeniach do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji – otrzymano 70,0 tys. zł z wnioskowanych 131,2 tys. zł;
- ✓ wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne do pomieszczeń w szkołach publicznych rozpoczynających kształcenie w zawodach, w których szkoły te nie prowadziły kształcenia, w tym pomieszczeń do przeprowadzania egzaminów praktycznych potwierdzających kwalifikację w zawodach, w których szkoły te dotychczas nie prowadziły takiego kształcenia – otrzymano 30,0 tys. zł z wnioskowanych 268,2 tys. zł;

c) w I półroczu 2021 r. wnioskowano o 501,1 tys. zł na dofinansowanie⁶²:

- ✓ doposażenia publicznych szkół i placówek oświatowych w zakresie pomieszczeń do nauki w nowo wybudowanych budynkach oraz nowych pomieszczeniach do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji – na kwotę 356,2 tys. zł;
- ✓ wyposażenia w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej z przedmiotów przyrodniczych w publicznych szkołach podstawowych – na kwotę 144,8 tys. zł.

(akta kontroli tom I str. 354-461, 471)

W latach 2019 – 2021 (I kwartał) subwencja ogólna w części oświatowej oraz otrzymane dotacje celowe na zadania oświatowe stanowiły: 23,3% dochodów ogółem Miasta w 2019 r. (110 495,0 tys. zł), 24,4% dochodów ogółem w 2020 r. (132 238,0 tys. zł) i 28,5% dochodów ogółem w I kwartale 2021 r. (47 048,0 tys. zł).

⁶² Do dnia zakończenia czynności kontrolnych, nie otrzymano decyzji w zakresie przyznania środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

W okresie tym wydatki na cele oświatowe wyniosły: 33,4% wydatków ogółem Miasta w 2019 r. (166 470,0 tys. zł), 34,0% wydatków ogółem w 2020 r. (182 222,0 tys. zł) oraz 39,5% wydatków ogółem w I półroczu 2021 r. (52 567,0 tys. zł). W związku z powyższym Miasto przeznaczało środki własne na realizację zadań oświatowych, w wysokości: 55 975,0 tys. zł w 2019 r., 49 984,0 tys. zł w 2020 r. oraz 5 519,0 tys. zł w I półroczu 2021 r.

W 2021 r. na kwotę 1 037,0 tys. zł zostały zablokowane wydatki bieżące Miasta w dziale 801 Oświata i wychowanie i/lub dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza⁶³, w związku ze zmniejszeniem o tę kwotę oświatowej subwencji ogólnej w stosunku do kwoty wynikającej z projektu ustawy budżetowej na wskazany rok.

W latach 2020 – 2021 nie wyasygnowano dodatkowych środków na wyrównanie różnic programowych, które powstały w wyniku zdalnego nauczania.

(akta kontroli tom I str. 32-37, 41, 48-461, tom II str. 118-122)

3. W latach szkolnych 2019/2020 – 2020/2021, Miasto wyposażyło szkoły, dla których było organem prowadzącym, w sprzęt informatyczny oraz oprogramowanie, niezbędne do zdalnego nauczania. Szkołom przekazano 87 laptopów⁶⁴ wraz z modemami i dostępem do Internetu o wartości 193,4 tys. zł. Sprzęt ten pozyskany został w dwóch turach z projektu „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”, sfinansowanego środkami Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowość w zakresie niegospodarnego wydatkowania kwoty 14,9 tys. zł, na opłatę abonamentu za dostęp do Internetu w okresie od dnia 9 czerwca 2020 r. do dnia 1 września 2020 r., w którym zarówno zakupiony sprzęt, jak i Internet, nie były użytkowane.

Dodatkowo do szkół przekazany został sprzęt informatyczny pozyskany w ramach realizowanych przez Miasto innych projektów, współfinansowanych środkami z UE, który mógł być wykorzystany do prowadzenia nauki zdalnej. W ten sposób do szkół przekazano:

- 17 projektorów multimedialnych, 110 laptopów, 20 drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych, 16 wizualizerów (rzutników pisma), 56 tabletów, 19 słuchawek bezprzewodowych, 46 komputerów stacjonarnych, 21 pakietów biurowych i jeden stół multimedialny, pozyskanych w ramach projektu: „Jeleniogórskie szkoły=pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”;
- 134 komputery stacjonarne, 24 projektory multimedialne, 135 laptopów, 44 drukarki i urządzenia wielofunkcyjne, 19 słuchawek bezprzewodowych, 23 monitory, 15 tabletów graficznych, 15 kompletów urządzeń do ruchu sieciowego, 55 tabletów i jeden stół multimedialny, pozyskanych w ramach projektu: „Szkolimy zawodowo – poprawa warunków nauczania w jeleniogórskich szkołach”.

Ponadto w Szkole Podstawowej nr 2⁶⁵ w Jeleniej Górze, na wniosek jej dyrektora rozbudowano i zmodernizowano sieć wewnętrzną na potrzeby zdalnego nauczania. Koszt tych prac wyniósł 20,0 tys. zł.

Dodatkowo kwotę w wysokości 81,2 tys. zł, która pozostała z części oświatowej subwencji ogólnej na jednorazowe dofinansowanie nauczycielom zakupu sprzętu lub oprogramowania, przeznaczono dla Zespołu Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze na usprawnienie infrastruktury informatycznej. Ze środków tych zakupiono m.in.: 16 komputerów, cztery drukarki, jeden monitor interaktywny i dwa wizualizery

⁶³ Zarządzenie Nr 0050.819.2021.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 3 marca 2021 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetu Miasta Jelenia Góra w 2021 r.

⁶⁴ Z czego 45 w dniu 8 maja 2020 r., a 42 w dniu 17 sierpnia 2020 r.

⁶⁵ Im. Bolesława Chrobrego.

do prowadzenia zajęć, 20 routerów do demonstrowania ustawień sieciowych, dziewięć dysków twardych na potrzeby serwerów plików zapasowych i trzy tablety.

Otrzymały sprzęt w ramach wyżej wskazanych projektów oraz posiadany już wcześniej, dyrektorzy szkół udostępniły potrzebującym uczniom w celu zapewnienia właściwej realizacji zadań w ramach zdalnego nauczania.

Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektorów 20 szkół prowadzonych przez Miasto ustalono, że nie zgłaszali oni dodatkowych potrzeb w zakresie wyposażenia, na potrzeby nauczania zdalnego.

(akta kontroli tom I str. 39-41, 45-47, tom II str. 1-51, 108-109)

4. W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021, w związku z wprowadzonym stanem epidemii COVID-19, nie dokonywano zmian warunków lokalowych w szkołach prowadzonych przez Miasto. Według stanu na dzień 30 września 2020 r. w szkołach tych były 502 oddziały oraz 671 klas lekcyjnych.

(akta kontroli tom I str. 42; tom II str. 110)

We współpracy z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jeleniej Górze oraz z Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu, w celu ułatwienia dostępu do badań nauczycielom oraz pracownikom niepedagogicznym uruchomiło w styczniu 2021 r. punkt poboru wymazów w kierunku SARS-CoV-2 w SP 11. Z możliwości wykonania testów PCR⁶⁶ w tym miejscu skorzystało 268 nauczycieli klas nauczania wczesnoszkolnego z terenu Jeleniej Góry oraz Powiatu Karkonoskiego.

Ponadto w maju 2020 r., z inicjatywy Prezydenta, badaniom przesiewowym poddanych zostało 350 pracowników przedszkoli. Dodatkowo w związku z planowanymi badaniami pracowników szkół i placówek oświatowych, niskim zainteresowaniem rodziców i uczniów w zakresie wznowienia zajęć stacjonarnych⁶⁷, w dniu 22 maja 2020 r. zasugerowano dyrektorom szkół i placówek oświatowych opóźnienie rozpoczęcia zajęć zaplanowanych na dzień 25 maja 2020 r.⁶⁸. Wskazano, że podjęcie zajęć stacjonarnych może nastąpić po uzyskaniu wyników jednoznacznie wykluczających chorobę pracowników ww. placówek na SARS-CoV-2. W dniu 27 maja 2020 r. wstrzymano prowadzenie badań przesiewowych do czasu uzyskania jednoznacznych wyników badań pracowników przedszkoli. Ostatecznie, ze względu na brak możliwości pełnej weryfikacji przeprowadzonych badań, nie powtarzano tej akcji, a nauczycielom umożliwiono łatwiejszy dostęp do badań testami PCR w SP 11. W dniu 28 maja 2020 r. Prezydent, poinformował dyrektorów szkół i placówek oświatowych o braku przeciwwskazań do uruchomienia tych jednostek, przy stosowaniu środków ochrony indywidualnej oraz zasad bezpieczeństwa z zachowaniem przepisów i wytycznych Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Edukacji Narodowej w zakresie funkcjonowania szkół i placówek oświatowych w czasie pandemii.

Prezydent wyjaśnił, że uruchomienie zajęć nastąpiło zaledwie kilkudniowym opóźnieniem i było podyktowane troską o bezpieczeństwo i higienę pracy całej społeczności szkolnej. Decyzje w tej sprawie podjęte zostały po konsultacjach m.in. z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Jeleniej Górze.

(akta kontroli tom I str. 42-43, tom II str. 223-246)

⁶⁶ Testy molekularne polegające na wykryciu materiału genetycznego SARS-CoV-2 w próbce uzyskanej od pacjenta, za pomocą metody real time PCR.

⁶⁷ Według przedłożonych wyjaśnień na zajęcia opiekuńcze zostało zgłoszonych 136 dzieci z 1 851 uczniów klas I-III szkół podstawowych.

⁶⁸ Po zasięgnięciu opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze.

W badanym okresie, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Jelenia Góra, przekazał do szkół, dla których organem prowadzącym było Miasto, następujące środki czystości, dezynfekcji oraz ochrony osobistej:

- płyny do dezynfekcji powierzchni;
- płyny do dezynfekcji rąk;
- dozowniki do płynu dezynfekującego;
- maseczki ochronne jednorazowe i wielorazowego użytku;
- przyłbice;
- rękawiczki jednorazowe;
- fartuchy ochronne wielorazowego użytku;
- termometry bezdotykowe;
- osłony z plexi na biurko;
- maty antibakteryjne;
- jonizatory powietrza;
- ręczniki papierowe.

Wyżej wymienione środki przekazywane były regularnie od maja 2020 r. do maja 2021 r., na podstawie złożonych przez szkoły 10 zapotrzebowań w roku szkolnym 2019/2020 i 11 w roku szkolnym 2020/2021. Z tego tytułu poniesiono wydatki w wysokości 518,7 tys. zł⁶⁹.

Ponadto we współpracy z Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej Subregionu Jeleniogórskiego ze środków UE, została przeprowadzona dezynfekcja sal egzaminacyjnych, toalet i korytarzy przed egzaminem maturalnym i ośmioklasisty oraz po każdym kolejnym dniu egzaminu, we wszystkich szkołach prowadzonych przez Miasto.

Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektorów 20 szkół prowadzonych przez Miasto ustalono, że poza ww. wskazanymi nie zgłaszali oni dodatkowych wniosków o wyposażenia szkół w środki czystości oraz dezynfekcji, niezbędnych w czasie obowiązywania reżimu sanitarnego, a także wyposażenia nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi w sprzęt ochrony osobistej. Nie zgłaszano również dodatkowych potrzeb dotyczących zapewnienia warunków do nauczania zdalnego, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe, edukacyjne i możliwości psychofizyczne uczniów.

(akta kontroli tom I str. 39-44, 462-463, tom II str. 1-51, 78-80, 85-107, 168)

5. W badanym okresie, w budżecie Miasta wyodrębniano środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli:

- w 2019 r., w rozdziale 80146 na kształcenie i doskonalenie nauczycieli pierwotnie zaplanowano kwotę 476,6 tys. zł, a w rozdziale 85446 na te same cele – 64,4 tys. zł. W roku budżetowym, kwoty te nie uległy zmianie;
- w 2020 r., w rozdziale 80146 na kształcenie i doskonalenie nauczycieli pierwotnie zaplanowano kwotę 555,0 tys. zł, a w rozdziale 85446 na te same cele – 72,3 tys. zł. Kwoty te ulegały zmianom i ostatecznie wyniosły odpowiednio: 605,0 tys. zł i 64,2 tys. zł;
- w 2021 r., w rozdziale 80146 na kształcenie i doskonalenie nauczycieli pierwotnie zaplanowano 614,7 tys. zł, a w rozdziale 85446 na te same cele – 82,2 tys. zł. Kwoty te nie uległy zmianie do końca I kwartału 2021 r.

Środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2020 r. uległy zmianie w ciągu roku budżetowego, początkowo w wyniku blokady wydatków budżetowych, zarządzonych przez Prezydenta w związku z rozwojem epidemii

⁶⁹ Część z tych środków pozyskano nieodpłatnie.

COVID-19⁷⁰ i potrzebą zapewnienia środków przede wszystkim na wynagrodzenia pracowników oświaty. Następnie środki te wzrosły w wyniku zmniejszenia tej blokady⁷¹ oraz dostosowania ich do możliwości budżetu i konieczności realizacji zadań przez poszczególne jednostki.

Wyżej wskazane kwoty wyodrębnione w pierwotnym budżecie Miasta wynosiły 0,8% planowanych rocznych środków wynagrodzeń osobowych pracowników pedagogicznych, co było zgodne z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

(akta kontroli tom I str. 31, tom II str. 52-77, 81-84, 111-118, 166-167)

Plany dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli opracowano z uwzględnieniem zasad określonych w §§ 7-8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 stycznia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli⁷² i §§ 5-6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe⁷³. Plany te uwzględniały: potrzeby zgłaszane przez dyrektorów szkół, określały maksymalne kwoty dofinansowań udzielanych nauczycielom do studiów podyplomowych i uzupełniających, środki do dyspozycji dyrektorów szkół na szkolenia branżowe oraz inne formy doskonalenia zawodowego, a także wskazywały priorytetowe kierunki doskonalenia zawodowego nauczycieli. Dofinansowania do studiów podyplomowych lub uzupełniających magisterskich przyznawało Miasto, a na dyrektorach szkół spoczywał obowiązek zawarcia z nauczycielami stosowanych umów, natomiast pozostałe formy doskonalenia były realizowane bezpośrednio w szkołach.

W badanym okresie z dopłat do studiów podyplomowych lub uzupełniających magisterskich skorzystało:

- w 2019 r - 50 nauczycieli, z tego 43 uczących w szkołach, a dopłaty dotyczyły w 48 przypadkach studiów podyplomowych⁷⁴, a w dwóch przypadkach uzupełniających studiów magisterskich;
- w 2020 r. - 52 nauczycieli, z tego 48 uczących w szkołach, a dopłaty dotyczyły w 48 przypadkach studiów podyplomowych, a w czterech przypadkach uzupełniających studiów magisterskich;
- w 2021 r.⁷⁵ - 33 nauczycieli, z tego 27 uczących w szkołach, a dopłaty dotyczyły w 38 przypadkach studiów podyplomowych, a w pięciu przypadkach uzupełniających studiów magisterskich.

W związku z wprowadzeniem nauczania zdalnego organ prowadzący nie zlecił podległym placówkom i innym podmiotom zadania dotyczącego doskonalenia nauczycieli w zakresie kompetencji cyfrowych.

Na podstawie informacji uzyskanych od 20 dyrektorów szkół prowadzonych przez Miasto ustalono, że nie zgłaszali oni potrzeb w zakresie poszerzania kompetencji cyfrowych nauczycieli. Szkolenia niezbędne w tym zakresie, były prowadzone bezpośrednio w szkołach w ramach innych form doskonalenia zawodowego.

⁷⁰ Komunikat Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 20 marca 2020 r. dotyczący zasad wykonania budżetu w związku z nadzwyczajną sytuacją spowodowaną stanem zagrożenia epidemiologicznego i trudnymi do oszacowania skutkami gospodarczymi tego stanu oraz Zarządzenie Nr 0050.496.2020.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetu Miasta Jelenia Góra w 2020 r.

⁷¹ Zarządzenie Nr 0050.583.2020.VIII Prezydenta Miasta Jeleniej Góry z dnia 22 lipca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie blokowania wydatków budżetu Miasta Jelenia Góra w 2020 r.

⁷² Dz. U. poz. 136. Akt ten został uchylony z dniem 1 września 2019 r.

⁷³ Dz. U. poz. 1653.

⁷⁴ W dwóch przypadkach nauczyciele podjęli studia podyplomowe pn. „Doradztwo zawodowe i personalne z elementami e-doradztwa”.

⁷⁵ Liczba udzielonych dofinansowań w 2021 r. nie jest ostateczna.

(akta kontroli tom II str. 52-77, 166-167)

6. W latach szkolnych 2019/2020 i 2020/2021, Miasto zapewniało warunki umożliwiające kształcenie uczniów w formie zdalnego nauczania. Zapewniono także wyposażenie prowadzonych szkół w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji programów nauczania, programów wychowawczo-profilaktycznych, przeprowadzania egzaminów oraz wykonywania innych zadań statutowych. W tym celu korzystano także z innych źródeł finansowania, tj. z projektów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+”, realizowanych w ramach działania 1.1. Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 oraz innych programów UE.

Ponadto Miasto otrzymało zwiększenie kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2020 r. o 616,0 tys. zł w związku z wprowadzeniem, na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 18 listopada 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2020⁷⁶, jednorazowego dofinansowania zakupu usługi dostępu do Internetu, sprzętu przydatnego w prowadzeniu zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub innego sposobu realizacji tych zajęć. Liczba nauczycieli uprawnionych do otrzymania ww. dofinansowania wyniosła 1 232, natomiast wnioski na łączną kwotę 534,8 tys. zł złożyło 1 088 nauczycieli. Pozostała, nierozdysponowana kwota w wysokości 81,2 tys. zł, została wykorzystana na potrzeby Zespołu Szkół Elektronicznych w Jeleniej Górze z przeznaczeniem na usprawnienie infrastruktury informatycznej. Środki na wypłatę świadczeń nauczycielom z tego tytułu przekazano bezpośrednio do szkół.

Na podstawie informacji przekazanych przez dyrektorów 20 szkół prowadzonych przez Miasto, ustalono, że wszyscy uprawnieni nauczyciele, którzy złożyli wniosek o dofinansowanie ww. zakupów otrzymali stosowne świadczenie.

(akta kontroli tom I str. 383, 385, 429-430, tom II str. 1-51, 123-159)

W dniu 16 kwietnia 2020 r. Dyrektor SP 11 przekazała do organu prowadzącego, dostarczone przez rodziców ucznia, orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Miasto nie przyznało środków na dodatkowe zajęcia dla ucznia w roku szkolnym 2019/2020, wynikające z tego orzeczenia, co zostało opisane w części dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości.

Ponadto w roku szkolnym 2020/2021 Miasto jako organ prowadzący, nie zapewniło środków finansowych na zajęcia terapii pedagogicznej dla uczniów z klas I-III w SP 11, z opiniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, co zostało opisane w części dotyczącej stwierdzonych nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II str. 168-176)

7. W badanym okresie współpracowano z administracją rządową i podmiotami pozarządowymi na rzecz kompleksowego wsparcia szkół w sytuacji zagrożenia COVID-19. Współpracę podjęto, m.in. z:

- Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim we Wrocławiu, w zakresie wyposażenia szkół w środki do dezynfekcji i ochrony osobistej⁷⁷,

⁷⁶ Dz. U. poz. 2048.

⁷⁷ Otrzymano 302,4 tys. szt. masek medycznych, które zostały rozdysponowane według bieżących potrzeb, w tym na potrzeby szkół prowadzonych przez Miasto, 10 palet z płynami do dezynfekcji rąk i powierzchni o łącznej pojemności 19 580 litrów z przeznaczeniem dla podmiotów medycznych, domów opieki społecznej oraz placówek oświatowych, jak również 154 termometry bezdotykowe na potrzeby szkół.

- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jeleniej Górze oraz Zakładem Opieki Zdrowotnej w Bolesławcu w celu ułatwienia dostępu do badań na SARS-CoV-2 nauczycielom oraz pracownikom niepedagogicznym;
- Ośrodkiem Wsparcia Ekonomii Społecznej Subregionu Jeleniogórskiego, w zakresie dezynfekcji szkół oraz ich wyposażenia w środki do dezynfekcji i ochrony osobistej⁷⁸;
- Jelenia Plast sp. z o.o., w zakresie wyposażenia nauczycieli w środki ochrony osobistej⁷⁹.

Ponadto organ prowadzący przekazywał wytyczne dyrektorom placówek oświatowych, dotyczące funkcjonowania nauczania w szkołach, otrzymywane od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jeleniej Górze, z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, Ministerstwa Edukacji Narodowej/Ministerstwa Nauki i Edukacji⁸⁰ oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

(akta kontroli tom I str. 44, tom II str. 78-80, 85-107)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ramach projektu „Zdalna szkoła+” w dniu 9 czerwca 2020 r. dokonano zakupu 42 laptopów wraz z abonamentem na dostęp do Internetu, które przekazano do szkół w dniu 17 sierpnia 2020 r. Za okres od dnia 9 czerwca do dnia 1 września 2020 r. opłacano abonament za dostęp do Internetu, na kwotę 14 871,88 zł, co w ocenie NIK było działaniem niegospodarnym. W okresie tym bowiem uczniowie i nauczyciele nie korzystali z zakupionego sprzętu, a także z zakupionego dostępu do sieci na potrzeby nauczania zdalnego.

Prezydent wyjaśnił, że zakupu komponentów (laptopów wraz z oprogramowaniem i transmisją danych) dokonano w czerwcu, tuż przed zakończeniem roku szkolnego 2019/2020, z myślą o rozdysponowaniu wśród szkół i uczniów na potrzeby nauki, w następnym roku szkolnym. Sprzęt został zakupiony od operatora telekomunikacyjnego i nie było możliwości kupna samego sprzętu bez usługi transmisji danych, ponieważ komponenty te były sprzedawane w zestawie z Internetem.

NIK wskazuje, że zgodnie z § 3 ust. 1 umowy z dnia 9 czerwca 2020 r.⁸¹, termin na zakup ww. sprzętu wraz z abonamentem na dostęp do Internetu, kończył się po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie tej umowy tj. w dniu 9 grudnia 2020 r. Miasto miało więc możliwość późniejszego nabycia tego sprzętu i uniknięcia opłacenia abonamentu za okres, w którym nie był on wykorzystywany.

(akta kontroli tom II str. 162-163, 178-222, 232)

2. Zgodnie z art. 127 ust. 13 Prawa oświatowego, organ prowadzący zobowiązany był do zapewnienia uczniowi z SP 11 posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego odpowiednią formę kształcenia, uwzględniającą rodzaj niepełnosprawności. W dniu 16 kwietnia 2020 r. Dyrektor SP 11 przekazała do organu prowadzącego, dostarczone przez rodziców ucznia, orzeczenie z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. W odpowiedzi Miasta wskazano, że: „z uwagi na trudną sytuację związaną z epidemią i trudną

⁷⁸ Z tego źródła dla członków komisji egzaminacyjnych, pracowników administracji oraz obsługi szkół przekazano 6 828 szt. masek jednorazowych, 1 115 litrów płynu dezynfekcyjnego do rąk oraz 2 655 litrów płynu dezynfekcyjnego do powierzchni, jak również dokonano dezynfekcji pomieszczeń egzaminacyjnych.

⁷⁹ Otrzymano łącznie 1 634 przyłbic dla nauczycieli.

⁸⁰ Z dniem 1 stycznia 2021 r. utworzono Ministerstwo Nauki i Edukacji, w drodze przekształcenia Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

⁸¹ Umowa o powierzenie grantu.

sytuację finansową Miasta, proszę o nieuruchamianie dodatkowych zajęć do czasu zakończenia tego okresu”.

W odniesieniu do powyższego, Prezydent wyjaśnił dodatkowo m.in., że SP 11 nie prowadziła w tym okresie zajęć z wykorzystaniem jakiejkolwiek platformy cyfrowej umożliwiającej kontakt ucznia z nauczycielem. Zajęcia prowadzone były głównie poprzez przesyłanie uczniom materiałów i zadań za pomocą e-dziennika. W związku z powyższym realizacja zajęć rewalidacyjnych oraz wspieranie ucznia bez dodatkowego nauczyciela w procesie edukacyjnym nie było możliwe. Nikt nie przypuszczał wówczas, że nauka zdalna potrwa do końca roku szkolnego 2019/2020.

Od dnia 1 września 2020 r., w aneksie arkusza organizacyjnego SP 11 ujęte zostały zajęcia rewalidacyjne dla tego ucznia oraz etat nauczyciela wspierającego proces edukacyjny.

NIK wskazuje, że w roku szkolnym 2019/2020 w SP 11 zajęcia dla uczniów z ww. orzeczeniem, były prowadzone w okresie nauczania zdalnego. Zgodnie z przedłożonym w dniu 16 kwietnia 2020 r. orzeczeniem, uczniowi winem być zapewniony nauczyciel wspomagający oraz zajęcia rewalidacyjne według wskazań zawartych w tym orzeczeniu, a organ prowadzący powinien zapewnić finansowanie realizacji tych zadań.

(akta kontroli tom II str. 168-176)

3. W roku szkolnym 2020/2021 Miasto jako organ prowadzący nie przyznało SP 11 dodatkowych środków finansowych i godzin na zajęcia terapii pedagogicznej dla dzieci klas I-III z opiniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej⁸². Zgodnie z art. 10 ust. 1 Prawa oświatowego - organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Natomiast zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 6 Statutu Publicznej Szkoły Podstawowej nr 11 im. Fryderyka Chopina w Jeleniej Górze z dnia 9 grudnia 2019 r., do jej zadań należy m.in. zapewnienie prowadzenia zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

W uzasadnieniu do nieprzyznanych środków i godzin na ww. cel, wskazano, że proponowany typ zajęć nie jest objęty finansowaniem w ramach oświatowej subwencji ogólnej, a w budżecie Miasta nie ma środków finansowych.

Ponadto Prezydent wyjaśnił m.in., że w projekcie z UE „Jeleniogórskie szkoły=pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia”, szkoła ta miała do zrealizowania zajęcia z terapii pedagogicznej w wymiarze 59 godzin dla czterech grup po cztery osoby. Ponadto w Jeleniej Górze funkcjonuje również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, która proponuje rodzicom i ich dzieciom szeroki wachlarz zajęć, w tym również z zakresu terapii pedagogicznej, dysponując wysokiej klasy kadrą pedagogiczną.

NIK wskazuje, że w ramach ww. projektu pomocą psychologiczno-pedagogiczną objęci zostali jedynie uczniowie klas IV-VIII.

(akta kontroli tom II str. 168-176)

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

1. Podjęcie działań mających na celu zapewnienie gospodarnego wydatkowania

⁸² Tj. łącznie pięciu godzin zajęć terapii pedagogicznej, dla co najmniej 15 uczniów.

środków, na zakup sprzętu komputerowego wraz z abonamentem na dostęp do Internetu.

2. Zapewnienie środków na realizację przez szkoły zadań, wynikających z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, zgodnie z art. 127 ust. 13 Prawa oświatowego

3. Zapewnienie środków na realizację przez szkoły zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wynikających z opinii wydanych przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, zgodnie z art. 10 ust. 1 Prawa oświatowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia lipca 2021 r.

Kontroler
Cezary Mazik
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis